

**1.**  
**A határátlépés leírása**  
1954

**A „járőr” elindul**

Mi négyen srácok az x-kerületi galerihez tartoztunk. Együtt nőttünk fel a klatyón, egy suliba jártunk, minden szabadidőnket együtt töltöttük. A paradicsomot népi származásunk és melós létünk ellenére sem komáltuk. Nem akartunk mi sem párt-mikik, sem élskerások lenni, így nagy jövő nem várt ránk. Untuk a sok albérleti dumát, a hullamelót, meg az egész otthoni tré életet. Eleget kacsáztunk ahhoz, meg egy rokon is mindig azt skribolta B-ből, hogy tudjuk, mennyivel frankóbb Nyugaton a melós élete. Elhatároztuk, hogy amint lehet, meghúzzuk a zamzigit és átgémblizünk a taccson. Csak a kellő alkalomra vártunk. Ez a balhé kocogott is.

Haverunk, a F., épp a dalis stószot töltötte. Ügyi srác lévén, az ősszel frankó melót kapott a taccsmokkásoknál. Ez adta a ziccet, hogy mind a négyen beöltözzünk slapicnak és csingálóban kocogunk el a nagyfaluból a taccsra. El is vállalta, hogy a magazinból a szükséges cejgot megveszi. A szajrét apránként egy budai romvilla padlásán stokkoltuk.

December elején a F. szabadságot kapott. Ideje volt startolni. A P. ugyan az utolsó percben kissé bemajrészott, de olyan bunyót ígértünk neki, hogy beszünyel. Erre észre is tért.

Már erősen sötétedett azon a délutánon, mikor csinálónk lefelé kocogott a Kis Sashegy oldalán. A góré F. volt, mert ő ismerte legjobban a mokkás-divatot. A cuccunk egy davajgitárból, két csúzliból és három stukiból állott. Amerikai mogyorót is vittünk vagy négy kilót magunkkal. Csak a kajával álltunk szegényesen, mindössze tíz tábla csokoládét és pár csomag staubot szereztünk be előre. Volt viszont nyolc kiló zsírunk, ebből, gondoltuk, kitelik az útra.

A Budaörsi úti elágazáshoz érve, lepetéltünk. Vártunk, hogy valami Székesfehérvár felé kocogó kulesz akadjon az utunkba. Kis idő múlva jött is egy tehertöfi. Meszelésünkre egyből stoppolt. „Lemaradtunk az egységtől, Székesfehérvárnál szeretnénk utolérni.”, mondta F. a sofőr-mikinek. Az ürge megkajolta a link kulát és felszedett bennünket. Pechünkre csak Nagytétényig ment, az ottani löszerraktár melósaiért. Az elágazásnál azonban nem kellett sokat petélni, mert hamarosan jött egy másik guriga. Ezt is frankó lemeszeltük. Érdnél ismét le kellett szállnunk, mert oda ment soderért. Itt már két órát is kellett kukkerezni, míg egy kulesz arra gémblizett. A mikulás azonban nem akart felengedni bennünket, azzal, hogy ő MÁVAUT-os műhelykocsi. Különbben csak Velencéig megy, ahol a veszprémi busz bedöglött. Nagy nehezen mégis megdumáltuk, így eljutottunk Velencére.

Irtó pipásak voltunk a sok umplankolás miatt. Az eső is kezdett szemetelni. Jó félórát cidriztünk, míg következő guriga odaért. Siófokra tartott, a sofőrt könnyen átvágtuk a palánkon, így tovább kocoghattunk. F. azt zongorázta, hogy most már guruljuk le a Balatonig. Én egyetértettem vele, de a P. meg a B. továbbra is a Veszprém felé akartak gémblizni, ahogy eredetileg terveztük. Egyelőre sikerült is nagy nehezen véget vetni a muzsikájuknak. Székesfehérvárott a főtérre tolattunk be. A sofőr azzal a tré fülessel jött, hogy itt be kell várnunk a másik két kuleszt, mert karavánban mennek. Erre a B. megint becsavarodott és mindenáron ki akart szállni, hogy kocogjunk tovább

Veszprémbe. Alig tudtuk legyőzni a F-vel. „Te tiszta kukorék vagy, nem látod, hogy mennyi slapic meg bunkó jár a placcon?” Egyből elkabdoválnak bennünket, ha kidugjuk innen a paccunkat!” — förmedtünk rá a sráca. Ebben a percben egy Ikarusz busz betélt le mellettünk és egy halmaz repül bunkó szállt ki belőle. Biztosan szivornyázni jöttek a faluba. Rögtön ledekkoltunk, nehogy leessenek bennünket. Attól kezdve azután a B. sem túráztatta az etetőjét.

Vagy egy óra múlva begémblizett a két másik guriga is. A sofőr-miki megint hátrakocogott hozzánk és azt akarta, hogy üljünk szét a sofőr ülésekre. Ebben azért nem mentünk bele, nehogy a B. meg a P. még elköpjék valahogy magukat.

### **Balatoni kerülő**

Éjfél is elmúlt, mire Siófokra értünk. A sofőrnek bejátszottunk egy bémallért meg egy csomó staubot és leléptünk a sötétben. A Sió torkolata mellett petéltünk le, hogy ott lezongorázzuk a sónkat. Először is mindnyájan flamósak voltunk, meg cidriztünk, így elvállaltam, hogy bekocogok valamelyik spibe egy kis burokért meg szivornyáért. A srácok beleegyeztek. Levetettem a mokaás jelmezt és civil ruciba vágtam neki.

Siófokra decemberben is sok melós nyaral, így a csehókban éjjel is sok ürge tanyázik. A „Fogasba” nagyban folyt a balhé. A mikik csakúgy csörögtek a krinákkal, alig tudtam lepetélni. Az egyik vinyóban csendben tintáztam, meg pogácsát burkoltam hozzá, mást nem lehetett kapni. Jól eltelhetett az idő, mire eszembe jutottak a srácok. Gyorsan vettem még tíz pogácsát, két deka szivornyát, meg pár doboz staubot és elgémbliztem.

A sötétben csak nehezen tipákkoltam el a héderünkhöz. A srácok egy sátorlap alatt bújtak össze és irtó pipásak voltak rám. Amit hoztam, azt is kevesellték és pillanatokon belül eltűntették. Hogy a balhé ne kocogjon, a további nagyhelyzetről kezdtem muzsikálni.

F. azt zongorázta, hogy Kanizsa felé epli a menés, mert a gőzösön, mivel fővonal, vékákások razkóznak. Slapic könyve csak neki van, a másik flepni meg anélkül almás. Erről jutott eszünkbe, hogy a menetlevelet addig nem is skriboltuk meg. Ahogy megvirradt, gyorsan elintéztük: „X őrmester, 3 fő, szolgálati áthelyezés Budapestről Zalaegerszegre.” Igenám, de hogy kocogunk el oda? „Hát a tutajjal!” — találta fején B. a szöveget. Az ám, átmegyünk Balatonfüredre, onnan meg, ha mással nem, hát ször víponnal kocizunk tovább. Ezt a balhét mindannyian kassának találtuk.

A szürkületben el is kocogtam a tutaj megállóhoz, a menetrend szerint háromnegyed hétkor indult. Egy kis időnk hát van még addig. Ekkor jutott eszembe, hogy nekem még rucit is kell csencselnem. Ahogy közeledek a srácokhoz, lelesem, hogy éppen egy horgász mikivel tárgyalnak. Majd beszunyáltam, hogyan fogok most umplankolni? Nem is gémbliztem hozzájuk, csak messziről mutogattam, hogy hagyják abba a muzsikát. Végre észbe kaptak és leléptek.

Jól letoltam a haverokat, hogy miért nem óvatosabbak. Megnyugtattak, hogy az ürge rendes reakciós volt, nem kell mindenkiben kagylózt látni. Mivel civilben voltam, csak úgy zarándokolhattunk tovább, hogy a srácok engem közrefogtak és „kísértek”. A linkstósznak megfelelően lehajtott dióval kocogtam közöttük, csak éppen a mancsova

hiányzott csukóimról.

A tutaj lassan begémlizett. F. kizokogta a beugróinkat. Még vagy hat mikulás szállt be rajtunk kívül. Irtó megkukkeroltak bennünket, de az egész úton senki sem mert hozzánk szólni. Hiába, van még respektjük a makkásoknak. Amint a tutaj Füreden leskodrizott, egyből az állomásra tartottunk. A placcot csak én ismertem, a kíséret így utánam tiplizett. A gőzös hamarosan betolatott, a srácok fellökdöstek az egyik kocsiába. A szakaszban nem sok ürge utazott, látható undorral húzódtak el tőlünk. Nem szerettek volna a bőrömben lenni. Az egyik állomáson egy repülő miki szállt be. Frankó lelesett bennünket, de trének találhatta a társaságunkat, mert leülte egy csöndes vinyóba és beásta magát a lézusába. Badacsonyban le is szálltunk, nem akartunk berohanni Tapolcára, mert tudtuk, hogy tajt van slapicokkal.

A szigligeti várhoz akartunk elzarándokolni, hogy végre rucit válthassak, mert már untuk a nagy felhajtást. A szőlőhegyen, amerre kocogtunk, a parasztok mindenütt skeráltak. Majd kiesett a lesőjük, úgy kukkereztek bennünket. Mire felértünk a várhoz, az eső ismét megeredt. Nem volt még plafonja sem, így a srácok egy sátorlapot tartottak fölém, amíg umplankoltam. Ahogy elkészültem, lepetéltünk, hogy lelessük a terepet. Sem a keszthelyi úton, sem a faluban semmi mozgás. Nekivágtunk hát, hogy Szigligeten valami burkot szerezzünk.

### **Keresztül-kasul Zalában**

Szigligeten mindjárt az első faluszéli házban megpróbálkoztunk. Csak egy öreg múmia volt otthon, majd hanyatt esett, mikor marcona személyünket meglátta. Úgy bemajrézott, alig tudta kiköhögni, hogy nincs semmijük, mert a beszolgáltatás mindent elvitt. Hasonlóképp jártunk a szomszédban is. Nem akartunk a faluban tovább darizni, nehogy a durungok esetleg meghesszöljenek és még megbuktassanak bennünket. Zabosan kocogtunk ki a keszthelyi útra, hogy valami töfit lemeszeljünk. Egy darabig petélgettünk, de sehol semmi. Erre elkocogtunk Keszthely felé.

Vagy három kilométert gémbliztünk, mikor kagylónk kuleszhörgést hesszölt. A gurigát sikeresen lestopoltuk, a sofő klassz miki volt, egyből felszedett. Bejáratos volt és Kanizsára kocogott. Így Keszthely után ki kellett volna szállnunk, de megeredt az eső és vállalta, hogy a pacsai útelágazásig kerül az érdekünkben. Volt egy kis fusi ideje, tehette.

Zalaapáti előtt egy kis szőr támadt, le kellett stoppolnunk. Éppen kászálódunk lefelé, mikor a vinkliből egy Tátraplán tolat kifelé. Majd becsavarodtunk, mikor láttuk, hogy honvédségi. Egy őrnagybunkó ült a sofőr miki mellett. Egyből lelesett bennünket és bevágta a féket. F. mint góré epli virított, mire az ürgék meggondolták, gázt adtak és tovább kocogtak. Hű, ez csak tré helyzet volt, már azt hittük olaszt kell belőlük csinálnunk, hogy a bukást megússzuk. A sofőr haver nem vette észre, hogy majdnem bediliztünk. A pacsai elágazásnál lejattoltunk a haverral, adtunk neki bémallért, és tovább kocogtunk, hogy burok meg héder után nézzünk.

Nem akartunk galeriben beállítani, így most a F-re bíztuk a darit. Itt is csupa sóher mikik laktak, csak egy kis márót kaptunk, amit villámgyorsan beburkoltunk.

A szőlőhegyen találtunk azután egy kedvükre való pajtát, ahol ledurcsiztunk.

Annyira kivoltunk, hogy csak másnap délután ébredtünk újra. A sok gémbli meg a lamó kikezdték a P-t meg a B-t, újra kezdték a muzsikát. „Török zsalló az egész, meglátjátok linkre megyünk.” — erre ezt zongorázták. Mindenáron azt akarták, hogy koci há. Csak nehezen tudtuk a F-vel kiverni belőlük a dilit.

Az egerszegi útra kocogtunk le, hogy közelebb kerüljünk a taccshoz. Kis idő múlva jött egy kulesz, mait zseblámpával makkás módra lemeszeltünk. A sofőr miki engedelmesen nyúlt a flepniért, azt hitte, hogy virtigli csingálóval van dolga. Amikor megtudta, hogy csak potyázni akarunk, még pimaszkodni kezdett a májer. „Tudják jól, ősmester elvtárs, a rendeletet, hogy sem honvédségi, sem államvédelmi személyt nem szabad felszednünk. Kapok egy járőrt és akkor csak nekem gyűlik meg a bajom!” „Maga csak ne törődjön vele, fontos ügyben járunk, mi előbb bent kell lennünk a parságon. Ha nem akarja, hogy meggyűljék a baja, csak szedjen fel bennünket. A járőr meg ne izgassa, majd mi elintézzük!” — olvashatott be Feri, mint öntudatos góré. A mikulás erre csak hümmögött, azután hátra bökött, hogy kapaszkodjunk fel. De irtó májer egy alak volt, be se várta, hogy mind a négyen felmászunk. Gázt adott, így a B-t vagy 200 métert húztuk a grabancánál, míg fel tudtuk rántani.

A gurigán már volt egy potyázó ürge, egy fiatal prosztó. A miki jó tintás volt, mert átallotta, hogy ki ne röhögjön bennünket. Úgy látszik tetszett neki, hogy a B-t ráncigáltuk. Mikor lepetéltünk, még az is meg merte kérdezni: „Mondják, csak nem valami diverzánsok maguk?” —Erre aztán szörnyen pipásak lettünk az ürgére és makkás módra úgy letoltuk (Hogy mer viselkedni az Államvédelmi Hatóság közegeivel? Na, majd lesz gondunk magára, csak érzünk be Egerszegre!”), hogy egész majrés lett és nem merte tovább túráztatni az etetőjét. Az egyik kanyarban ügyesen le is csúszott és megtélapolt a sötétben.

A sötétben lassan feltűntek Zalaegerszeg lámpái, jó késő estére járhatott. Nem akartunk berohanni a faluba, így megkociztuk a gitárral a sofőrhédert. Az ürge stoppolt, mi meg leugráltunk és viri kocogtunk tovább.

### **Zalaegerszegről Körمندre**

Először elkerültünk az olajfinomítónak, majd a falut az állomás mellett szeltük át. Utána egy dombra kapaszkodtunk, ahol csupa villahéderek voltak. Sehol egy ürge, csak a smölik balhéztak. Egyszer csak rádiótelephez értünk, idejében sikerült lelécelni, mert a kapuból előbújt egy hessz-miki és ugyancsak kagylózott felénk. Az is makkás volt.

A szőlőkben találtunk egy magános hédert, ott felmászunk a pajtára, hogy ledurizzunk. A flamót már nem is éreztük, úgy kivoltunk. A slapic skárpik totál feltörték a a staflijainkat, először hát azokat kúrálgattuk. Az egész napot átszundiztuk, csak másnap sötétedés után merészkedtünk le, mikor odakint már minden elcsendesedett. A környékbelieknél minden kajaszerezési kísérletünk eplisnek bizonyult. Nem a legjobb hangulatban vágunk hát neki, hogy megkeressük a Zalalövő felé vivő utat.

A vasútra Andrásidánál tértünk rá, a töltésen gémbliztunk, míg Szentgyörgynél egy vonat miatt le nem kellett tolatnunk róla. Katafánál megint kitört rajtunk a flamódili. Egyik helyen végre sikerült egy kenyeret és két fánkot, a közeli pálinkafőzdében pedig egy üveg piát beszerválnunk. A tinta hamar fogott rajtunk, így a virgácsok nem akartak

tovább kocogni. Megint egy magános héderben töltöttük az éjszakát, meg a rákövetkező napot. Este letipakoltunk és bezörgettünk a tulajhoz. Nagy nehezen tudtunk csak némi kenyeret és vagy két kiló almát a mikiktől kidarizni. A burkolás után elhatároztuk, ha török, ha szakad, ezen az éjszakán el kell jutnunk a taccs közelébe, különben kikészülünk az állandó flamótól.

Körmendig kilenc kilométer volt még. Kiadtam a jelszót, hogy epli a meszelés, mert a placcon itt már mindenütt kabdovával kell számolni. Lassan kúsztunk csak előre. Guriga is mindössze egyszer került az utunkba, de idejében lelestük, sikerült feltűnés nélkül jobbra-balra lelécelni. Körmendnél a Rába-hídtól majréztunk, ott biztosan hesszölik az ürgéket. Lassan közelítettünk, mikor egy lámpa kezdett meszelni előttünk. Erősen szorongattuk a csúzlikat, hogy a mikit hazavágjuk, ha nagyon az orrunk alá mászna. Irtó megkönnyebbültünk, mikor láttuk, hogy nem hessz miki, hanem csak egy tintás prosztó imbolygott felénk a káréján.

Most már bátrabban kocogtunk át a hídon, sehol egy ürgét nem lehetett látni. Hamarosan egy klatóra értünk, ott egy csehó még nyitva tartott. Már azon kezdtünk zongorázni, hogy ellépünk-e, mikor egy delta prosztó miki kitolatott. „Van-e bent tiszt?” — kérdeztük. Tagadására benyitottunk.

Jó későre járt, odabent az egyik sercliben csak néhány miki ücsörgött, szemmel láthatóan tintásak voltak. Így nem nagyon tűnt fel nekik, hogy milyen rozoga állapotban vagyunk. A csálingértől kértünk egy kis harapnivalót, bort meg staubot, miközben célzást tettünk, hogy nehéz szolgálatból jövünk, mielőtt bevonulnánk, valamit burkolnánk.

Tíz percbe sem telt, míg mindent el nem tüntettünk, utána gyorsan továbbálltunk. A faluból kiérve Pinkamindszentre tájoltuk be magunkat. Kerültük az utat is, a vasutat is, mindenütt csak a sáros földeken tipliztünk. Az utolsó kilométereket már alig bírtuk. Talán hajnal fel járhatott, mikor az első rakétákat lelestük. Erőnk már fogytán volt, így héder után néztünk, mert aznap már nem tudtunk volna átlépni a taccson.

### **Átlépünk a taccson**

A falu előtt terepszemlét tartottunk, magáson héder sehol. Óvatosan megközelítettük a szélső hédereket, de egy-két kertet összejártunk, míg egy nyitott pajta feljártót találtunk. Feltornásztuk magunkat és levackoltunk a szénában. Odakint már lassan derengett.

Már félig szunyeltunk, mikor letről hangos dumát kagylóztunk. A tulaj lármázott, mégpedig miattunk. „A rosseb a lábukat, mind összetiporták a kertet az éjszaka. Inkább a határban mászkálnának, mint itt kujtorognak.” Erre megszólalt egy másik, a szomszédja lehetett: „Úgy, úgy sógor, ezek a disznók mindenre kíváncsiak, lássa, nálam is itt tapostak, de mi a fenét kereshettek?” „Nálam még a pajtába is bementek, nézze, csupa mocsok itt minden.” — felelte a mi tulajunk. Szörnyen be voltunk majrézva, hogy még bejönnek és megbukunk. Még egy jó darabig énekeltek odakint, emlegették a Tarkókuszt, meg az egész demokráciát, de főleg a mökkásokat mondták le mindennek.

A balhénak az öreg gyalogos vetett véget, aki skerálni zavarta a fiát. Maga meg begémblizett hozzánk a pajtába és vagy két órát ott vágta alattuk a szecskát. Az úton erősen megfáztunk, állandóan köhögnünk kellett volna. Hogy az öreg sztari figyelmét

magunkra ne vonjuk, amikor ránk jött a roham, a zsebkendőket tömködtük az etetőkbe, hogy majd megfulladtunk. Ez sem ment minden mocorgás nélkül, az öreg gyakran felfelpislogott, hogy mi van odafent. Szerencsére a tyúkok ott mászkáltak a létrán, azokra gyanakodott és szidta őket, mint a bokrot. Végre lelépett az öreg a színről, de csak felváltva mertünk durcsizni.

Mire este lett, megvártuk míg odakint minden elcsendesedik, azután lekocogunk a héderből. Az állomásnak vettük az irányt, ahol a sűrű épp akkor oltogatta el a lámpákat. Kajaszerezésről már szó sem lehetett, így beértük azzal, hogy egy vödör vizet beszlopáltuk a MÁV rovására. A vasúttól nem messze volt egy temető, annak a falához húzódtunk, hogy az átlépési irányt betájoljuk. Vagy 200 méterre egy kivilágított malom zörgött, ott sok ürge mászkált, arra nem véltük tanácsosnak a gémblit. Később megtudtuk, hogy az már osztrákban volt. Végül abban maradtunk, hogy töltés közelében kocogunk.

Egy ártéri vasúti hídon átjutva épp egy másik ártéri hídhoz értünk, mikor lámpalázhoz értünk, mikor lámpamozgást és beszédet hesszöltünk. Ledekkoltunk, míg továbbállnak. Nem messze valami hídon kocoghattak, mert a palló zörgött alattuk. F. megállapította, hogy ezek a nyomsávások lehetnek, vonulnak be a faluba. Ahogy eltűntek, elindultunk, hogy megkeressük az utat, amelyiken a morkások jöttek a taccs felől. Hamarosan rá is találtunk és vígan kocogtunk, míg egy folyóhoz nem értünk. A Pinka lehetett. A zsilip fel volt húzva, a víz nagy balhét csapott alattunk. Az irányt még se tartottuk jónak, mert megint egy malom állt előttünk, ott pedig biztos hessz mikikbe rohantunk volna. Pipásan visszafordultunk az ártéri hídhoz.

A híd már irtó topis állapotban volt, csak a vasgerendákon volt a sín. Le kellett venni a skárpikat, hogy csöndben átküsszünk. A P-n megint kitört a dili, hogy beleszédül. A F. egy delta miki, neki kellett átcipelni végül is a hátán. A fölös cuccot, sátorlapot, egyebet itt elhajigáltuk és most már szigorúan a töltésen vonultunk egy darabig. Megint a Pinkához értünk, de a híd fel volt szedve. A folyó sebes sodra miatt nem mertük az úszást kockáztatni. Hirtelen majdnem becsavarodtunk a nem várt akadály miatt.

F. úgy vélte, hogy valahol csak kell egy hídnak lennie, különben hogyan jutnának el a csingálók a taccsra. Igaza lett, mert vagy háromszáz méterre vékony deszka pallóra leltünk. A másik parton ismét visszakanyarodtunk a töltésre és csigalassúsággal mentünk még vagy egy kilométert, de a taccs sehol sem akart előkerülni. Egyszer csak egy bevágásba jutottunk és egy viadukt vezetett el felettünk. Tiszta kukorékok lettünk, mert ez nem volt a térképünkre berajzolva. A P. azt hajtogatta, hogy már biztos osztrákban vagyunk, feküdjünk le és szenyuljunk, mert ő annyira ki van, hogy a viríjei nem bírják tovább. Majdnem ollón skeráltuk, olyan pipásak voltunk rá, hogy annyit énekel.

Vagy száz métert mehettünk, mikor egy magasfigyelő körvonalai kezdtek a sötétben kirajzolódni. Megálltunk és lezongoráztuk a sötétet. Ha mi vesszük előbb észre a hesszmikiket, nem engedjük közel őket magunkhoz. F. rájuk kiáltott volna: „Állj, kivagy?” A „járór” feleletre a jelszót kérte volna, mire, ha bevágják, „Nem igaz, hátra arc, fegyver le, kezeket fel!” Utána egy kicsit beszunyeltattuk volna az ürgéket. Ha viszont azok lesnének le előbb, akkor abban maradtunk, felszólításunkra egyből a pacekjukba szórtuk volna az amerikai mogyorókat.

A toronyhoz, mint a skodri, úgy közelítettünk. Szerencsére egy ürge sem volt benne. „Biztos a malomban tintáznak, meg a krinákkal szórakoznak.” — vélte F. A torony

mögött gallyakkal makézva sötétlett a taccs. A nyomsáv előtt a bevágás két oldalán lépcsők vezettek felfelé, mellettük léckorlát. Biztos ott járnak fel meg le a csingálós mikik. Vagy egy kétméteres darabot letörtünk belőle, hogy a gazt az aknákról lekotorjuk. Csakhamar tiszta volt a taccs és mi éjjel két óra 40 perckor osztrákban voltunk.

### **Az orosz zónában**

A taccs után még egy kicsit kocogtuk, míg egy kis patakhöz nem értünk. Teleszívtuk magunkat, majd egyet szunyeltünk. Mikor derengett, felszedelőzködtünk és nekivágtunk Heiligenbrunnak. Útközben egy osztrák finác rohant belénk, de megijedt a csúzlíktól, egyből lelécelt.

A faluba nem tartottuk tanácsosnak begémblizni, feltipliztünk a hagyre. Mindenütt szép, gondozott szőlők közt haladtunk. Egy magános héderben a tulaj frankó meghallóztatott bennünket, szlanyit ettünk s máró mellé, meg egy kiló tintát is bszivornyáztunk utána. Jól tudott magyarul és el is igazított, hogyan kocogjunk tovább Fürstenfeld felé a hegyeken, ahol már nem a ruszkik, hanem a tomik hédereznek.

A hegytetőről állandóan szemmel tartottuk a placcot, de semmi gyanúsat nem észleltünk. Elhatároztuk, hogy leereszkedünk és meszelünk egy gurigát magunknak. Jött is nemsokára, a miki szól nélkül felszedett. Heiligenkreuzba tartott. Ahogy kocogunk, egyszercsak valami taccsszerű tüneményt láttunk ismét. Magasfigyelő is kuksizott ki a fák között. „Te F., ez a miki át akar rántani bennünket, itt vagyunk megint a taccson. Még a mokiásokhoz visz bennünket, aztán jól hazavágnak!” A sofőr azonban megnyugtatóan, ne majrézzunk be, mindjárt helybe leszünk. Csakugyan lassan elmaradt a taccs és a töfis lerakott bennünket a falu főklatyóján.

Mikor lekászálódtunk, nagy felhajtás támadt, a mikik mind összefutottak és úgy kukkeroltak bennünket, hogy még. Nem akartuk kivenni a balhét, egyből elindultunk, amerre a sofőr miki virított. Az ürgék azonban nem tágitottak mögülnk és a fél falu követett bennünket, míg egy hídhöz nem értünk. Ott azután meguntuk a dolgot és feltipliztünk a hegyoldalra. Egész késő délutánig ott zárandokoltunk, míg végre a srácok úgy nem döntöttek, hogy most már nyugodtan lemehetünk a placcra.

Már majdnem lent voltunk, mikor zörgést kagylóztunk. Vagy hat kerékpáros, csúzlis osztrák durung gurult arra káróján és mindenfelé világítottak a lámpáikkal. Na, ezek biztosan minket szeretnének elkabdoválni. Megvártuk, míg eltűntek, azután óvatosabban kocogtunk a fák között, párhuzamosan az úttal.

Vagy egy fél óra múlva kuleszlámpák tűntek fel. Lesz, ami lesz, ezt lestoppoljuk. Fel is szedett bennünket a miki és elvállata, hogy a vattásjakóinkért elvisz bennünket a ruszki taccsig. Közben azonban köd ereszkedett alá, így belement abba is, hogy egész Fürstenfeldig betolat. A ruszki taccson észre se vettük, hogy mikor értünk át, egyszerre csak bent voltunk a faluban.

A tomik héderében nagy felhajtás volt, mikor bezörögtünk. Először azt hitték, ruszkik vagyunk. „Nix Ruszki, Hungarian!” — magyaráztuk kézzel-lábbal. Erre bekerültünk, frankó behallóztunk, és a hosszú csingáló fáradalmait végre meleg héderen, klassz ágyakban pihenhetjük ki.

**2.**  
**„Jassz–magyar szótár”**  
 1954

ablak	négy
afti	ablak
ajszer	gazdag
albérleti дума	kommunista propaganda
almás	nincs, nem lehet, nem sikerült
alzó	egy
amerikai mogyoró	lőszer, töltény
valakinek a pacekjába szórni az amerikai mogyorót	agyonlőni, lelőni
anderzen muzsika	kommunista propaganda
atlétanő	utcalány, prostituált
akremből	hátról
átgémblizni	átmenni
átrántani, átvágni a palánkon	becsapni
Ávó Mária tér	Jászai Mari tér
bagdadi tolvaj	Vass Zoltán
balhé	lárma, muri, veszekedés, verekedés
bájlí	villamos, vonat
becsavarodni	megbolondulni
becsavarodott	megbolondult
bedilizett	megőrült
bejáratos	próbaúton levő jármű
bejátszani	adni
játssz be egy csákót!	adj egy ötöst!
beskerálni egy fülest	lehúzni egy pofont
bespajzolta magát a síttre	börtönbe került
beszerválni	beszerezni
beszlopálni	meginni
beszunyelt	elájult
beszunyeltatni	agyonütni
beugró	belépődíj, menetdíj
bélás	kettő
bémallér	hús, húszas
bibap	modern
bitang	jó
bőr	nő
behholni	fizetni



bré	kalap
brusztos	mérges, bosszú
bunkó	katonatiszt
burkolni	enni
burok	ennivaló
cafki	lány
cikis	régi, ócska
cókó	kalap
csákó	öt, ötös, kalap
csálinger	pincér
csehó	kocsmá
csingáló	járőr
csoki	bokszer
csörögni	táncolni
csöves	hajléktalan, csavargó
csövezni	csavarogni
csuka	cipő
csurglizni	táncolni
csuri	veréb
csúzli	fegyver, puska
dalesz	nyomor
dühöng a dalesz	nagy a nyomor
dalia stósz	katonaság, katonai szolgálat
darista	koldus
darhálni, darizni	kéregetni
davajgitár	gépipisztoly
dár	álkulcs
dekás	rendőrnnyomozó
delta miki	erős ember
dezső	dollár
dió	fej
dinnyés	terhes nő
durcsizni, durizni	aludni
durung	rendőr
a durung felskribolt	felírt a rendőr
durung illem	razzia
dübörgő	cipő
elkapdoválni	elfogni
epli, eplis	nincs, nem lehet, tiltás, tagadás
epli a lóri	Ne beszélj!
epli virítani	tagadólag inteni
etető	száj
élmelós	élmunkás
élskerás	sztahanovista, élmunkás
énekelni	beszélni, mondani
fakabát	rendőr

fehér ház	ávh központ
féldeka	féldeci
félmázsa	ötven
flamó dili	éhség
flamós	éhes
flepni	igazolvány, okmány
flúg	fiútársaság
fogas	fog
fogkoci	takarékos
fogkocizás	takarékosság
föcsóró	főpincér
frankó	Jó, rendes
frájer	kezdő, zöldfülű
fuksz	arany
furik	motorkerékpár
fusi idő	lógás, lógós idő
fusi meló	feketén vállalt munka
füles	hír, pofon
mi a füles?	mi újság?
fülest szedni	hírt hallani
fűrész	motorkerékpár
fűzés	hazugság
Ez fűzés!	Nem igaz!
galeri, geng	fiútársaság
gerely	injekció
gémbli	gyaloglás
gélmblizni	jönni, menni, haladni
gémblizek a skerába	munkába megyek
gézás	három
gibelni	nézni
gizás	négy
godus	év
golyó	fej
góré	főnök, parancsnok
grasztó	lőverseny
guriga	autó
gyökér	férfi, parasztember
hadova láda	rádiókészülék
hadovázni	fecsegni
halef	kés, bicska
halló	ennivaló
hallóka	fül
hallózni	enni
halmaz	társaság
hazavágni	megölni
hazeron bukott	elfogták a tetthelyen

hári	haj
herfli	harmonika
herflizni	harmonikázni
hessz miki	őr, őrszem
hesszőlni	figyelni
hé	rendőrnnyomozó, detektív
héder	ház, szállás, tanya
héderezni	lakni, megszállni
hilós	hazudós
hullameló	munkaverseny
hullaprin	dúsgazdag
illem	hangoskodás, lárma, felvonulás
jakó	kabát
japán	zsidó
japán áru	feketepiaci áru
jatt, jattyó	kéz
jászol	ágy
jelmez	ruha
kabdova	razzia, igazoltatás
kacsázni	nyugati rádiót hallgatni
kagyló	fül
kagylós	besugó
kagylózni	hallani, hallgatózni
kajakos	izmos
kajolni	szeretni, kedvelni
kemelni	szeretni, kedvelni
kanyi	pénz
kapott egy palánkstósz	becsapták
kapuzsír	kapupénz
kassa	jó
kasza	kés, bicska
karé	kerékpár
keccsölni	dolgozni
ketyegő	óra
kégli	lakás, szoba
kiber	ávo-s, vllató
kidarizni	kikönyörögni
kiflizni	elesni
kiló	száz
kirohanó tisztviselő	kifutó
kiugrott a nagykapun	meghalt
kizamekolni	kidobni
kizongorázni a beugrót	megváltani a belépőjegyet
klatyó	tér
koci há!	gyerünk haza!
koci hám!	gyere hozzám!

kocogni	jönni, menni, haladni
kocogsz csörögni?	jössz táncolni?
kocogó	láb
kocogtatni	takarékoskodni
kohán	cigány, politikai tiszt
koki	ólmosbot
komálni	kedvelni, szeretni
konyhalaboráns	cselédlány
köhögni	beszélni, mondani, szólni
köhögj már!	szólj hát!
kőszívű ember	belügyminiszter
kötő	cigaretta papír
krapek	gyerek
krikedli	ólmosbot
krina, krinolin	lány, nő
krina halmaz	lánytársaság
kukker, kukucska	szem
kukkerolni, kuksizni	nézni, látni
kukorék	hülye
kulesz	autó
kuleszhörgés	autóberregés
kúszni	menni, óvatosan haladni
kutya	lakat
külső plank	külső zseb
láda	pakli
egy láda széna	egy pakli dohány
lángszóró	öngyújtó
látóka	szem
lebunkózni	leütni
ledurcsizni, ledurizni	lefedüni aludni
leim	ingyen, potya
leimista	ingyenélő
lejattolni	kezet fogni
lekvár	pénz
lelesni	megnézni, megfigyelni, meglátni
lelécelni	elszaladni, meglépni
lemeszelni	integetéssel megállítani
lenyelni	elrejtetni, eldugni
lepetélni	leülni, megpihenni
leskodrizni	kikötni
lesó	szem
lezongorálni	elmondani, megbeszélni
lezongorálni a sót	megbeszélni a helyzetet
lézus	újság
link a lórirra	nem érti a beszédet
link kula	hazugság

linkre menni	lebukni
linksejn	álnév
link stósz	csalás, nem tiszta ügy
lóri	beszéd
lunnya	lány
majré	félelem
majrés	ijedt
makeban	dugva, lopva
makezni	eldugni, rejteni
mancsova	bilincs
mallér	tíz, tízes
mankó	láb
marci	kenyér
masszív	jó
masszív krina	jó nő
matér	levéltárca
májer	csibész
máró	kenyér
mátos	részeg
mázsa	év
mázsálás	ítélethirdetés, ítélet
megbuktatni	elítélni
megbukott	feljelenteni, kelepcebe csalni
meghajlakolni	elfogták, letartóztatták
meghúzni a zamzigot	megszökni
megkajolni	megszökni
megkajolni a link kulát	elhinni
megkukkerezni	megnézni, megfigyelni
megmurgyelt	elhitte a hazugságot
megskerálni	megnézni, megfigyelni
metélakolni	meghalt
metépní	megverni
megvenni	ellopni, kilopni
megeg	nem érti a beszédet
meleg	belső zseb
meszelní	integetéssel megállítani
miki, mikulás	férfi, alak
mokkás	kék ÁVO-s, ÁVO-s
moslék	üzemi, kantine ebéd
gémblizek a moslékra	megyek a kantine ebédelni
mólés	részeg
muzsikálni	beszélni
múmia	nő, asszony
nagyfalu	Budapest
nyalóka	nyugati röpcédula
old	régi, ócska, ósdi

olaszt csinálni valakiből	valakit kikészíteni
olasz lett	kikészült
olló	fenék
ollón skerálni	fenéken billenteni
öreg gyalogos	apa
öreglány	anya
öreg múmia	vénasszony
pacák	ember, alak
pacek	arc
passzer	orgazda
patyi (patyolat)	javítóintézet
pányi	víz
perkálni	fizetni
perkáld ki a hallóm!	fizessd ki az étellemet!
petélni	várni
péra	pipa
pipás	haragos, bosszús, mérges
piti	rossz, csúnya
piti bőr	csúnya nő
placc	út
porszívó	orr
póter engedni	szabadon engedni
pörögni	táncolni
princ	gazdag, pénzes
proosztó miki	paraszt
pucolós	katonaszökevény, szökevény
pulyka	ló
radír	orr
rakéta	esernyő
razkó	razzia, igazoltatás
razkózni	razziázni, igazoltatni
rigó	cigarettavég, csikk
rongy	ezer
ruci	ruha
rudas, rúdugró	bolha
salni	nadrág
sár	adósság
sáros	adós
sejn	név
sercli	sarok
séró	haj
siker	siker
skárpi	részeg
skera	munka
skerakönyv	munkakönyv
skerálni	dolgozni

skéro	nyilvánosház
skodri	macska
skribolni	írni
slapic	katona, baka
slapickönyv	katonakönyv
slapicság	katonaság
smalázni	csókolózni
smárolni	csókolózni
smekkelni	érteni
smekk a lórirra	érti a beszédet
smetyi	szemét
smöli	kutya
sofőrhéder	kocsivezetői fülke
sóher miki	szegény ember
spangni	cigaretta
spi	kocsmá
sré	nadrágzseb
só	helyzet
stafli	láb
staub	cigaretta
steksz	pénz
stesszer	kalap
stimpli	cigarettavég
stingi	büdös
stirelni	nézni
stoki	zálogház
stódlí	ing
stóla	bér, fizetés
Nem perkálták ki a stólámat!	Nem fizették ki a béretem!
stuki	revolver
süsü	rasutas
százas váltó	utcalány, prostituált
szegényházi illem	kommunista felvonulás
széna	dohány
szíj	levél
kociztatott egy szíjat	levelet küldött
szíjat hasítani	levelet írni
szímat	ÁVO-s nyomozó
szivornya	szeszes ital
szivornyázni	inni
szlanyi	szalonna
szlopálni	inni
ször-vipon	lovaskocsi, parasztszekér
szunyelni	aludni
szúnyogcsődör	traktor
szuszogó	orr

tacsni	pofon
taccs	határ, vasfüggöny
taccs mokkás	államvédelmi határőr
tajt	teljesen, teli
tajtprinc	dúsgazdag, sok pénze van
tangó	feketepiac
Tarkókusz	Rákosi Mátyás
tányér zsonglőr	cseléd
tinta	bor, szeszes ital
tintás miki	részeg ember
tintázni	inni
tipákol	botorkál, baktat
tiplizik	bukdácsol, botorkál
tíz rongy	tízezer
tollas	ijedt
tollas lett	megijedt
topis	rongyos
topogó	cipő
tőfi	autó
tömeghéder	munkászálló
török	ingyen, potya
török kaja	május 1-jei ingyen étkeztetés
török zsalló	céltalan menés
tré	rossz
tré füles	rossz hír
trió	három
tuja	villamos
tujazsír	villamospénz
eplí zokogta ki a tujazsírt	nem váltott villamosjegyet
tulaj	gazda, tulajdonos
tutaj	hajó
túráztatni	járatni
ne túráztasd az etetődet!	ne járasd a szád!
umplankolás	váltás, cserélés, átszállás
umplankolni	kicserélni, váltani valamit
ügyi	belevaló
ürge	ember, alak
vagány	belevaló, merész
vakera	beszéd
vakló	kerékpár
varga	detektív, rendőrnnyomozó
vén lány	anya
vinkli	kanyar
vinyó	sarok
virgács, viri	láb
viri kocogni	gyalogolni



virítani	mutatni, mutogatni, integetni
virtigli	igazi, valódi
virtolni	lopni
visszazamekolni	visszadobni
zarándokolni	csoportosan menni
zébakker	zsebtolvaj
zongorázni	meszélni, mondani, szólni
zri	veszekedés, verekedés, lárma, muri
zsalló	gyaloglás, menés
zsallózni	gyalogolni, menni, haladni
zsír	pénz, forint
nyolc kiló zsír	800 forint

*Gépirat*

*HU OSA (Open Society Archives — Nyílt Társadalom Archivum) 300/40/4/7. dobo*

